

„Americko–izraelské vztahy po nástupu prezidenta George W. Bushe“

1. Obsah a struktura práce

Práce Lucie Priknerové analyzuje vývoj americko–izraelských vztahů v době administrativ George W. Bushe. Hlavním cílem práce je identifikovat příčiny Bushova neúspěchu při pokusu dosáhnout mírového řešení izraelsko–palestinského konfliktu. Druhým cílem, obecnějším, je zjistit příčiny dlouhodobých amerických neúspěchů na tomto poli a zhodnotit, jaká podoba amerického zprostředkování (formální, neformální) by byla nejvhodnější.

Prostředkem k tomu je analýza vývoje americko–izraelsko–palestinských vztahů v minulé dekádě, a to jak na rovině policy (obsahu jednotlivých amerických návrhů na řešení blízkovýchodního konfliktu), tak na rovině politics (forem a způsobů amerického zprostředkování a jednání o předložených návrzích). Práce přitom předpokládá (a následně i dokládá), že forma amerického angažmá může být stejně důležitá, jako samotný věcný obsah návrhů řešení.

Metodologicky autorka vychází z teorie racionální volby a předpokládá, že každý aktér se především snaží maximalizovat svůj užitek. Aktéři jsou tedy chápáni jako racionální aktéři. Vzhledem k tomu, že se zájmy aktérů liší, dochází ke střetům a konfliktům, ale i racionální kooperaci. Autorčin přístup je však reflektovaný. Je si tedy vědoma toho, že existují i jiné přístupy vysvětlující chování a jednání aktérů (poststrukturalistické, konstruktivistické), ty se ale rozhodla nevyužívat. Jedná se o zcela legitimní rozhodnutí.

V úvodu své práce autorka jasně vymezuje cíle své práce a formuluje své výzkumné otázky. Na ty pak postupně odpovídá a své odpovědi nakonec přehledně shrnuje v závěru. Po úvodu autorka vymezuje svůj metodologický a teoretický přístup. Následně se stručně věnuje přehledu americké blízkovýchodní politiky v době studené války a v devadesátých letech. Poté se zabývá analýzou Bushovy blízkovýchodní politiky, včetně identifikace klíčových myšlenkových a politických faktorů, které tuto politiku spoluutvářely (neokonzervatismus, 11. září, židovská lobby). Následně zkoumá význam druhé intifády, nástupu premiéra Šarona a jeho spojenectví s Bushem. Poté analyzuje obsah i formu Bushovy „Cestovní mapy“ a důvody jejího neúspěchu. Svou práci uzavírá analýzou druhé Bushovy administrativy a přehledem plánů a aktivit nové Obamovy administrativy.

2. Hodnocení formální stránky práce

Formální stránce práce nelze nic zásadního vytknout. V textu se nachází malé množství překlepů, které ale nijak nenarušují srozumitelnost a čtivost textu. Práce obsahuje všechny formální náležitosti (obsah, seznam zdrojů, odkazy na zdroje v textu). Především je nutné ocenit autorčinu pečlivou práci se zdroji a velmi časté a řádné odkazování na ně. Seznam použitých zdrojů je

náležitě zpracován a jejich výběr svým zaměřením a rozsahem zcela odpovídá tématu a rozsahu práce. Stylistika práce je srozumitelná a věcná, v textu se nenacházejí téměř žádné formulační či pojmové nedostatky.

3. Hodnocení obsahové stránky práce

Práce Lucie Priknerové představuje velmi solidní analytický text. Autorka má o tématu, které zpracovává, značné znalosti a je jasně patrné, že se mu věnuje již delší dobu. Z hlediska svého rozsahu a kvality a početnosti použitých zdrojů má předkládaná práce parametry spíše práce diplomové.

Autorka ve své práci postupuje přehledně a systematicky. Je oceněnihodné, jak přesně a srozumitelně v úvodu vymezuje své cíle a výzkumné otázky, i to, že na ně následně postupně odpovídá a ve zhuštěné formě se nakonec ke svým odpovědím vrací v závěru. Text proto tvoří logický celek, ve kterém je vždy zřejmé, o co autorce jde.

Její volba teorie racionální volby je legitimní a obhajitelná, byť lze na zpracovávaný empirický materiál jistě aplikovat i jiné metodologické a teoretické přístupy a zabývat se například významem skupinových identit. Velmi cenné a obohacující je, že se autorka na problematiku americké mediace blízkovýchodního konfliktu dívá jak z perspektivy obsahu navrhovaných politik, tak z perspektivy jejich formy. Tento dvojitý pohled pak umožňuje lépe porozumět jak selháním dosavadního amerického zprostředkování, tak možné cestě k budoucímu úspěchu.

4. Celkové hodnocení

Autorce se v zásadě podařilo naplnit cíle, které si stanovila, a její práci lze jednoznačně doporučit k obhajobě. **Práce nemá zásadnější nedostatky ani na formální, ani na obsahové úrovni. Proto ji doporučuji ohodnotit známkou *výborně*.**

Praha, 13. červen 2011

PhDr. Jan Jireš

Ústav politologie FF UK